

ARGUS CLOU AARDRIJKSKUNDE | LESSUGGESTIE | ROMEINSE LIMES | GROEP 7/8
Een Romeinse vakantie
Maak een folder voor een reis langs de Romeinse limes

Lesduur: 50 minuten | **Lesvorm:** creatieve opdracht | **Werkwijze:** In groepen van zes

Wat heb je nodig?

- computer met internet
- potloden en stiften
- A4-papier

Dwars door Nederland ligt de Romeinse limes, de vroegere grens van het Romeinse Rijk. Limes betekent 'grens' of 'pad' in het Latijn. In Nederland was de Rijn de grens. Langs de limes bouwden de Romeinen forten, maar ook badhuizen, tempels en bruggen. Archeologen hebben langs de limes veel Romeinse voorwerpen opgegraven. In Nederland zijn nog maar een paar restanten van de Romeinse bouwwerken te zien, en dan vooral ondergronds.

Opdracht 1

- Ga naar de site www.omnesviae.org. Op deze site kun je een route plannen langs Romeinse forten en steden.
- Links staat 'Iter vestrum'. Dit betekent: hoe ga ik... In de twee zoekbalken daaronder kun je het start- en eindpunt van je route invoeren. Het startpunt is Katwijk aan Zee en het eindpunt is Nijmegen. Wanneer je deze twee plaatsen hebt ingevuld klik je op 'ostendere' (laten zien).
- Links staan de elf plaatsen van de route. Vul hieronder de Romeinse en de Nederlandse plaatsnamen in.

	Nederlandse naam	Romeinse naam
1	Katwijk aan Zee	Lugdunum
2		
3		
4		
5	Zwammerdam	
6		
7		
8		
9	Kesteren	
10	Arnhem-Meinerswijk	
11a	Nijmegen-Oost	
11b	Nijmegen	Noviomagus

Opdracht 2

Ga naar <https://www.romeinselimes.nl/limeskaart>. Als je op een plaats klikt, krijg je meer informatie over wat er te zien is uit de Romeinse tijd. Beantwoord de volgende vragen.

a Nijmegen was geen fort. Wat was Nijmegen wel in de Romeinse tijd?

---

b In Elst zijn resten van een groot Romeins gebouw gevonden. Wat voor gebouw?

---

c Hoeveel fragmenten van dakpannen zijn er gevonden bij Rijswijk?

Opdracht 3

Jullie gaan in groepjes van zes een toeristische folder maken van plaatsen langs de route van Katwijk naar Nijmegen.

a Verdeel de taken. Twee tweetallen zoeken informatie over twee plaatsen, een tweetal zoekt informatie over één plaats en maakt een mooie voorkant voor de folder.

b Zoek op <https://www.romeinselimes.nl/limeskaart> of [romeinselimes.nl](https://www.romeinselimes.nl) informatie over de plekken langs jullie Romeinse route van opdracht 1.

In de folder moet de volgende informatie komen:

- Wat is de Romeinse naam van de plaats?
- Wat voor een gebouw stond er in de Romeinse tijd?
- Wat is er nu te zien aan overblijfselen van de Romeinse tijd?

c Leg de pagina's van jullie folder in de juiste volgorde, van Katwijk naar Nijmegen. Vergeet de voorkant van jullie folder niet!

d Maak met nietjes de bladen aan elkaar vast. Nu hebben jullie je eigen toeristische folder over de Romeinse limes.

Antwoorden

Opdracht 1

	Nederlandse naam	Romeinse naam
1	Katwijk aan Zee	Lugdunum
2	Valkenburg	Praetorium Agrippinae
3	Leiden-Roomburg	Matilo
4	Alphen aan de Rijn	Albaniana
5	Zwammerdam	Nigropullo
6	Woerden	Laurium
7	Vechten	Fectio
8	Rijswijk	Levefano
9	Kesteren	Carvone/Carvium
10	Arnhem-Meinerswijk	Levefanum
11a	Nijmegen-Oost	Castra Herculis (de legioenplaats)
11b	Nijmegen	Noviomagus (de stad, niet de legioensplaats)

Opdracht 2

- a een stad
- b een tempel
- c drieduizend fragmenten